

En egen trykkpresse

prosjektsammendrag, Ane Thon Knutsen

Et PhD-prosjekt ved Kunsthøgskolen i Oslo innen Grafisk Design & Illustrasjon.

Prosjektet sprang ut ifra en interesse for det trykte mediet i en digital tid. Under arbeidstittelen *taktilitet i trykksaker* fordypet jeg meg i den norske grafiske håndverksindustrien. Jeg gjorde inngående studier for å tilegne meg det utdøende håndverket gjennom det som er igjen av opprinnelige miljøer med kompetanse på setting av løse typer og tradisjonelt boktrykk. Etter å ha gått i lære og avlagt «svenneprøve» gjorde prosjektet en omdreining. Jeg erkjente at min historie som kvinnelig, ufaglært boktrykker fra den andre siden av den digitale revolusjonen er en annen.

Kunstnerisk utviklingsarbeid dreide seg etterhvert om å finne og definere egne rom, både fysisk, intellektuelt og historisk. Refleksjoner brakt på banen gjennom Virginia Woolfs essay *Et eget rom*. Det ble klart hvor sentrale de materielle forutsetningene for en kunstnerisk praksis er. Jeg trengte et eget rom å tenke i, og helt konkret; en egen trykkpresse.

Prosjekttittelen henviser til *Et eget rom*, samt *Tre Guineas* (hvor Woolf eksplisitt oppfordrer kvinner til å skaffe sin egen trykkpresse). *En egen trykkpresse* er også navnet på et essay jeg skrev som markerer et vendepunkt. På Woolfs oppfordring anerkjente og etablerte jeg mitt eget boktrykkeri og fant inngangen til å forske på boktrykk på mine egne premisser. Essayet er håndsatt, trykket og bundet som det første arbeidet produsert i eget trykkeri.

I prosjektet forsker jeg på og gjennom Virginia Woolfs novelle, *The Mark on The Wall*, skrevet mens hun lærte seg selv å sette bly. Den er det første publiserte eksperimentet med bevissthetsstrøm, stilen som skulle gjøre henne kanonisert. Min interesse for Woolf grunner i at hun, som meg, var selvlært setter og bokbinder. Hun så trykkpressen som veien til kunstnerisk frihet. Novellen er et produkt av en forfatter dypt involvert i bokens fysiske produksjon, men er ikke ansett som spesielt viktig i det store bildet av forfatteren Virginia Woolf. I mitt tilfelle ble Woolfs «designarbeider», der bokproduksjon er en del av et forfatterskap, like relevant å se til som den tradisjonelle industrihistorien. Jeg har gjennom prosjektet beveget meg langs yttergrensene av boktrykkerfaget og diskuterer og utfordrer definisjonene av både profesjonen og håndverkets plass og rolle, historisk så vel som i dag. Fra kvinne-perspektivet vil jeg påstå at Woolf er relevant innen designdiskursen, og representerer en normkritisk innfallsvinkel til boktrykk.

Prosjektet har resultert i en rekke eksperimenter som kan plasseres i mellomrommet mellom utprøvinger, tekniske & metodiske undersøkelser, resultat og refleksjon. Når jeg satt setting av bly og bokbinding i relasjon med litteraturen åpnet det seg et enormt rom bak trykksaken. Taktilitet i trykksaker, overflater og teknisk utvikling, ble likestillt ordene. Min intensjon har hele veien vært å finne metoder for bruk av bokhåndverk på min måte. Med mål om å forstå typografi like mye fysisk som visuelt, og utvikle nærhetssoner til ordene for å generere nye ideer og tanker.

A Printing Press of One's Own **project summary, Ane Thon Knutsen**

An artistic PhD in Graphic Design & Illustration at Oslo National Academy of The Arts

The project emerged from an interest in printed media in a digital era. Under the working title *tactility in printed matter*, I immersed myself in the Norwegian printing industry. I did extensive studies to acquire this soon extinct craftsmanship through what remains of original environments with expertise in letterpress printing. After being granted a journeyman certificate, I reached a turning point. The industrial history is not mine to appropriate. I acknowledged that my place in history, as a female self taught printer from the other side of the digital revolution, was in fact another.

Artistic research eventually evolved into finding and defining rooms of my own, physically, intellectually and historically. Reflections surfacing through Virginia Woolf's essay *A Room of One's Own*. It became clear how crucial the material conditions for artistic practice are. I needed a room of my own to think, and an actual printing press of my own.

The project title thus refer to *A Room of One's Own*, as well as *Three Guineas* (in which Woolf explicitly encourages women to acquire a printing press of one's own). *A Printing Press of One's Own* is also the name of an essay I wrote that marks the project's turning point. Encouraged by Woolf, I established my own printing press and found a way to research typesetting on my own terms. The essay is the first work set, printed and bound in my own print shop.

The project's main body consist of extensive research on and through Virginia Woolf's short story, *The Mark on The Wall*, written while she taught herself to typeset. It is the first published experiment in the style known as stream of consciousness. bookbinders. She acknowledged the printing press as her road to artistic freedom. *The Mark on The Wall* is a product of an author deeply involved in the book's physical production. My interest in Woolf's came from our common backgrounds as self-taught typesetters and from my perspective. Woolf's «design works», where book production is part of an authorship, became as relevant as the traditional industrial history. Throughout the project, I have moved along the outer lines of my profession to discuss and challenge the definitions of both the profession and the craft's place and role, historically as well as today. From the woman perspective, I would say that Woolf is relevant in the design discourse, and represents a feminist norm-critical approach to the printing industry. The project has resulted in a number of works that can be placed inbetween technical & methodological experiments, results and reflection. When I put typesetting and book binding in relation to literature, a huge room opened up behind the book crafts. *Tactility in printed matter*, surfaces and technical development, became equal to the words. My intention has always been to find my own methods for understanding typography physically as well as visually, and develop proximity zones to words in order to generate new ideas and reflections.